

z ročnim in stroinim obratom, za kolarski in za sodarski obrt. Dodatki vsebujejo tarif za zavarovanje za nezgode in za bolezen, seznam orodja, ki ga imej vsak mizarški pomožni delavec in ki ga imej mizarška delavnica za skupno rabo. Nazadnje je pridejan še slovensko-nemški in nemško-slovenski slovarček strokovno tehničnih izrazov besedilo na dopolnjuje 53 črtežev in slik lesnih izdelkov iz vseh lesnih obratov. Sledijo bosta v kratkem tej knjigi istega pisatelja knjigovodstvu za stavbarske in za kovinske obrte.

—t **Državna dvorazredna trgovska šola v Celju.** Vpisovanje gojencev in gojenk za šol. leto 1922/23 se vrši 30. junija in 1. julija od 8. do 10. ure. K vpisu je prinesiti zadnje šolsko izpisevalno in krstni oziroma rolistni list. Gojencem in gojenkam izven Celja je možno priglasiti se in poslati predpisane listine po pošti. V pripravljani letnik morejo vstopiti učenci, ki so uspešno dovršili VI. razred osnovne (ljudske) šole ali II. razred srednje oziroma I. razred meščanske šole ter so vsaj 13 let stari. V prvi letnik se sprejemajo brez sprejemnega izpita dečki oziroma deklice, ki so dovršili IV. razred srednje šole ali popolno meščansko šolo ali pa pripravljani letnik dvorazredne trgovske šole in so stari vsaj 14 let. Poleg teh morejo biti sprejeti v prvi letnik tudi oni, ki so dobili v IV. razredu srednje šole drugi red ali tisti, ki so dovršili III. razred srednje šole ali VIII. razred ljudske šole oziroma predzadnji razred meščanske šole, ako so stari 14 let in napravijo sprejemni izpit iz slovenščine, srbohrvaščine, nemščine, računstva, geometrije zemljepisja, prirodopisa in prirodoslovja. Pri preizkušnji se zahteva toliko znanja, kolikor si ga pridobije učenci v pripravljanim razredu dvorazredne trgovske šole. V drugi letnik se sprejemajo absolventi I. letnika dvorazrednih trgovskih šol.

—o **Foerster: Stavbna mehanika I. del** v kr. zalogi šolskih knjig in učil je izšla knjiga: Foerster, Stavbna mehanika I. del nauk o trdnosti učna in priročna knjiga za stavbne šole in za stavbne obrtnike. Cena mehko vezani knjigi 18 Din, poltrdno vezani knjigi 20 Din. Ta knjiga, ki bode ne samo učna knjiga vsem obrtnim šolam in vsemu tehničnemu naraščanju ampak tudi jako uporabljiv pripomoček vsakemu obrtniku stavbnih strok, vsebuje nauk o silah, napetosti, o tlakopornih, vlakopornih, strižepornih in gibopornih trdnosti, nadežje nauk o momentu sploh in o upogibnem momentu, vztrajnostnem momentu in odpornem momentu posebej, in dalje tudi o klonopornih in sestavljeni trdnosti. Jako praktičen pripomoček za stavbeništvo in vse sorodne obrti vsebujejo knjigi pridejane tabele, ki jih je 31, ter slovenski-srbohrvaški nemški slovarček tehničnih izrazov za stavbno obrt. Ime pisatelja že garantira izvrstnost te knjige, ki se sama priporoča vsakomur, ki prelista le par strani. Cena 18 Din, ki je za knjigo obsegajočo 14 pol z nebromjem slik in črtežev, naravnost nizka. Tehničnim visoko in srednješolcem ter obrtnikom stavbinskih strok to knjigo toplo priporočamo.

—t **Verbič, Blagoznanstvo za dvorazredne trgovske šole I. del.** V kr. zalogi šolskih knjig in učil je izšla knjiga Verbič, blagoznanstvo za dvorazredne trgovske šole I. del. Anorgansko blago. Ta knjiga vsebuje na 122 straneh nauk o anorganskem blagu o kovinah, brusilih in gladih, kamnih za lepote, ter kamnih za kinarstvo in stavbarstvo, lepilih in stavbno kamenje, o glinastih izdelkih, o steklu, kemičnih surovinah in kemičnih izdelkih o snoveh za pisanje, o rudninskih barvilih in nazadnje o svetilih in gorivih. Knjiga je prav spretno zasnovana, snov razvrščena pregledno. Tisk in oprema knjige sta lična.

Naše narodno prosvetno delo.

Šolski odri in pevski zbori.

—o **Kakšne igre uprizarjamo na šolskih odrih.** (Dopis.) Mnenja sem, da je preprosto ljudstvo precej težko trajno zainteresirati za otroške prireditve. Nedavno nam je tožil neki tovariš: »Od začetka smo imeli dober obisk, sedaj pa ljudje ne kažejo več veliko zanimanja.« Otroške predstave obstoječe iz deklamacij in petja postanejo ljudstvu scasoma suhoparne. Posebno deklamacije postavljamo mi na program le ob slovesnostih na narodne praznike, ker ljudstvo pričakuje tudi od mladinskih prireditev razvedrila, primerne negovemu duševnemu nivoju. Kakor bi ne maralo gledaliških predstav sploh, kjer bi se jih obdelovalo samo s »pridigami in dobrimi nauki« tako se scasoma naveliča tudi tistih kratkih otroških enodejank, kjer se v zadnjem stavku na

pridigarški način podaja nauke, kot: »Za danes naj ti bo odpusteno, zapomni si pa da je krasti greh etc.«

Igra »Pogumni Tonček« s svojim globokim jedrom resno vsebino prepleteno z zdravim humorjem je primerna za odrasle ravno tako kot za otroke. Koliko smeja je zbudil pri nas berač Jernač in vaški naglavci, koliko občudovanja vsa pravlična bitja. Da nam le ne zmanjka iger, ki zaiemajo snov iz domačega kmetškega življenja, iz domačih bajk in pripovedk, pa navežemo ljudstvo trajno na naš šolski oder. To so opazovanja v našem kraju in najbrž drugod ni veliko drugače.

Matineja s petjem in telovadbo.

(Šolski oder.)

Prva mestna dekliška osnovna šola pri Sv. Jakobu v Ljubljani je priredila v nedeljo, dne 11. t. m., ob 12. uri v veliki dvorani hotela »Union« matinejo s petjem in telovadbo v prid »Dečjemu domu«. Prostori v dvorani so bili vsi zasedeni. Matineje se je udeležil tudi pokrajinski podnamestnik g. dr. Baltič z gospo soprogo, višji šolski nadzornik Gabršek, veliko število mestnega učiteljstva, starši in šolska mladina. Nad vse ljubka, pristrana prireditev je bila lep, jasen dokaz, kaj zmore sicer tiho, toda intenzivno, smotreno in poštvalno delo med štirimi stenami šolske sobe, ako se ga lotita s pravim umevanjem in gorko ljubeznijo tako spretni in večji učitelji, kakor sta to tovarišici ga. Minka Šorli-Gasperinova in gč. Milka Umbergerjeva. Prva je pridružena gorenji šoli kot učiteljica telovadbe. Pod njenim spretnim vodstvom so deklice točno izvajale telovadne vaje z vokalno, dve prosti vaji ob zvokih orkestra Sokola I. in dve rajalni vaji s petjem. Vsako izvršeno vajo je občinstvo spremljalo z živahnim odobravanjem.

Nekaj izrednega je številni dekliški pevski zbor šentjakobske osnovne šole, ki-ga je gč. Umbergerjeva — začasno pridružena šoli kot učiteljica petja — izvežbala do nepričakovane preciznosti tako, da si ne moremo misliti kaj boljšega, finišnega med dekliškimi pevskimi zbori osnovnih pa tudi ne meščanskih šol. Ta mirni, redni nastop učenk, vzorna disciplina, mirna, skoraj nečitna intonacija, ta eksakti začetek vsake pesmi, umestna dinamika, točna ritmika, jasna vokalizacija... vse, vse je bilo odlično, na višku! Mladi glaski, nežni kot pomladno cvetje, čisti kot jutranja rosa, so se vlivali v lepo, triglasno harmonijo najlepših jugoslovanskih narodnih pesmi in tako blažljivo vplivali na naše uho, kakor bi čuli samo anželsko petje. Boljšega, lepšega skoraj ni mogoče ustvariti! Zato pa tudi kar ni hotelo biti konca viharnemu odobravanju in burnem aplavzu. Ggčni, Umbergerjevi iskreno čestitamo na prekrasem uspehu. Saj je javno pokazala svojo posebno izrendo spretnost in visoko zmožnost v pouku petja. Prvi javni nastop njenega pevskega zbora je odlično usposobljenostno izpričevalo.

Obejma prirediteljicama se toplo zahvaljujemo za lep duševni užitek z bodrilom, naj se v prihodnjem šolskem letu večkrat prirejata te vrste matineje.

—o **Ljubno v Savinjski dolini.** Dne 14. maja se je vršila pri nas otvoritev novega šolskega odra z uprizoritvijo Špicarjeve petdejanke »Pogumni Tonček«. Igra je nad vse pričakovano dobro uspeh in s tem je bil poplačan trud učiteljem kot otrokom, ki so šele drugič nastopili na odru. Velika šolska soba je bila prvi predstav kot pri ponovitvi do zadnjega kotička napolnjena. Ljudje so bili splošno mnenja, da kaj tako lepega še niso videli. Mnogi so prišli igro gledat dvakrat.

Šola je dobila svoj lastni oder, ki bi delal čast vsakemu čitalniškemu odru naših trgov in podeželskih mest. Oder zbujajo splošno občudovanje vseh, ki imajo smisla za učiteljevo izvenšolsko delovanje na tem polju. Izvršil ga je tovariš Milko Rainer, ki je skozi 4 mesece žrtvoval zani ves svoj prosti čas. Omogočil je zgradbo odra tudi s tem, da je pridobil zani 5 ustanovnikov, ki so žrtvovali po 1000 K, ter pripomogli z brezobrestnim posojilom, da se je mogel oder tako kmalu izročiti svojemu namenu, mladini in ljudstvu v izobrazbo in razvedrilo.

V četrtek, 8. jun., ob priliki poroke kralja Aleksandra, pa je imela tukajšnja šolska mladina otroško veselico na prostem. Po slavnostnem govoru, deklamacijah in petju so bili otroci za sedanje razmere bogato pogoščeni s kruhom, suhim mesom, poticami in malinovicem. Na to so se do večera zabavali pri mladinskih in telovadnih igrah. K prireditvi so pripomogli ljudje z naturalijami ali denarjem, najbolj pa g. Kolenc iz Ivanja, na čigar

in ki je tako za šol. oder, kot za pogostitev daroval veliko svoto. G. Kolencu, ki spada med one žal tako redke, učiteljstvu in šoli brezpogojno naklonjene može, vsa čast in prisrčna zahvala.

—o **V Vojniku.** Dne 5. jun. t. l. je uprizorila mladina vojniške osnovne šole mladinski igrokaz »Kralj Matjaž«. Polletni trud učiteljice ge. Balbine Wittenbachove je poplačal lepi obisk staršev otrok — saj je bila precej velika posojilnična dvorana natlačeno polna. Otroci so igrali prav lepo in so poklonili imenovani koncem igre krasen sopek. Glavne vaje so se udeležili tudi otroci sosednih šol, kakor iz Nove cerkve, Frankolovega, Ljubecne in Šmartna v Rož. dolini. Niso se mogli nadejati krasnemu kralju Matjažu.

—o **V Toplicah pri Zagorju o. S.** je šolska mladina uprizorila dne 13. t. m. ob 3. uri popoldne za učence topliške šole, dne 14. t. m. ob 9. uri dopoldne za učence zagorske in izlaške šole ter zvečer ob pol 8. uri istega dne za starše in prijatelje šolske mladine izbornu uspelo prireditev z naslednjim vzporedom: 1. netje: »Slovenec sem« 2. dekl.: »Domovini«, 3. petje: »Dudeldajčki« — »Tröbentica«, 4. tridejanska igra: »Otroška ljubezen«, 5. odlomek iz dramske vizije: »Jugana, vila najmlajša«, 6. petje: »Volga — Bože pravde«. — Po dovršenem vzporedu smo malčke, ki so nadkrijevali drug drugega, primerno pogostili. Čisti dobiček, okrog 1500 K, se naloži v hranilnico in se uporabi za nabavo nove šolske zastave. Občinstvo je bilo nad izvrstnim uspehom izredno zadovoljno. Posebna zahvala gre ggč. tov. režiserki Juliji Prestorjevi in pevovodkinji Irmi Groharjevi. Pristrana hvala pa tudi vsem ostalim sodelavcem! — Gmoten in moralen uspeh je dosežen in s tem naš trud najbolj poplačan. Le še tako naprej, potem se lahko veselimo lepše prihodnosti! — Ob tej priliki bodi tudi omenjeno, da smo svoičasno s te šole odposlali Jugosl. Matiči za pihre 428 K, stradajočim ruskim visokošolcem 560 K, »Kolu jugoslov. sester« razprodali za 800 K srečk. za »Ferialni Savez« štedionica v Beograd« odposlali 292 K ter naklonili rezervnemu skladu 200 K. Iz celote je razvidno, da je naša mladina globoko prežeta istinite domovinske ljubezni in vnemosti za napredek in blagor naših neosvobojenih, zaslužjenih bratov. Glave kvišku, dokler imamo tak naraščaj!

Ali je vaša šola že vpslala prispevek za Neratov temeljni kamen „Učiteljskemu domu v Mariboru“? Ko dajemo drugim, dajmo tudi sebi!

Iz naše stanovske organizacije.

Iz glavnega odbora UJU v Beogradu.

— **Teme za skupštino UJU.** Glavni Odbor Udruženja Jug. Učiteljstva na svoji sednici od 10. ov. m. odredio je sledeče teme za učiteljsku skupštino iz cele zemlje, koja će se održati u Sarajevu u septembru t. g.

1. Zadatak (program) učiteljskih organizacija u ujedinjenoj otadžbini, referent — g. Jova I. Jovanović;
2. Osnovni principi novog nastavnog plana i programa, referent — g. Mih. M. Stanojević;
3. Reorganizacija učiteljskih škola, referenti: g. g. Josip Škavić iz Zagreba i Ivo Radovanović iz Splita.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

+ **LJUBLJANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** bode zborovalo v ponedeljek, 26. junija 1922 ob 18 $\frac{1}{2}$. uri na šentjakobski šoli s sledečim dnevnim redom: 1. Pristop društva k Ferialnemu Savezu. 2. Pouk na obrtno-nadaljevalnih šolah v šolskem letu 1922./23. in učiteljstvo. 3. Volitev delegatov in njih namestnikov za pokrajinsko skupščino UJU poverjeništvu Ljubljana. 4. Slučajnosti. Odbor.

Odgovorni urednik: Franc Štrukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Štev. 401/II.

RAZPIS UČITELJSKIH SLUŽB.

Z dovoljenjem višjega šolskega sveta se razpisujeta naslednji učni mesti v stalni iniciativno se je pogostitev sploh izvršila no nameščenju:

Laporje, petrazrednica, nadučiteljska služba in služba za učiteljico.

Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo po službeni poti do

9. julija 1922

pri krajnem šolskem svetu v Laporju.

Okrajni šolski svet Slov. Bistrica,

Maribor, dne 9. junija 1922.

Predsednik: dr. Lajnšic s. r.

Štev. 1135/okr. šol. sv.

RAZPIS NADUČITELJSKE IN UČITELJSKE SLUŽBE.

Z dovoljenjem višjega šolskega sveta z dne 9. maja 1922, št. 6106 oziroma z dne 29. novembra 1921, št. 13.587, razpisuje podpisani okrajni šolski svet v stalno nameščenje:

1. nadučiteljsko službo na osemrazrednici z 1 vzporednico v **Črnomlju**;

2. službo učitelja-voditelja na enorazrednici v **Radencih**.

Pravilno opremljene prošnje je vlagati pri podpisanim okrajnem šolskem svetu službenim potom do dne

15. julija 1922.

Okrajni šolski svet v Črnomlju,

dne 12. junija 1922.

Predsednik: dr. Gregorin.

Št. 136/I.

RAZPIS UČITELJSKIH SLUŽB V STALNO NAMEŠČENJE.

1. Št. Janž pri Dravogradu, trirazrednica, služba za nadučitelja.

2. Slovenjgradec, 6 razrednica z 1. v. služba za učitelja.

Pravilno opremljene prošnje je vlagati po predpisani službeni poti do

20. julija 1922.

pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

Okrajni šolski svet Slovenjgradec,

dne 18. junija 1922.

Predsednik: Dr. Ipavic, I. r.

Št. 188/2.

RAZPIS UČITELJSKIH SLUŽB V STALNO NAMEŠČENJE.

1. Št. Jernej nad Muto, I. razr., služba šolskega voditelja.

2. Kaplja, 4 razr., služba nadučitelja, po ena služba za učitelja in učiteljico.

3. Sv. Ožbalt ob Dravi, 2 razr., služba za nadučitelja in za učiteljico (pripravno za učiteljsko dvojico).

4. Sv. Primož na Pohorju, I. razr., služba za šolskega voditelja.

5. Remšnik 3 razr., služba za nadučitelja in za učitelja ali učiteljico.

6. Trbonje, 2 razr., služba za nadučitelja in za učiteljico.

Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo po predpisani službeni poti do

20. julija 1922.

pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

Okrajni šolski svet Marenberg,

dne 18. junija 1922.

Predsednik: Dr. Ipavic, I. r.

Št. 173.

RAZPIS UČITELJSKIH SLUŽB V STALNO NAMEŠČENJE.

1. Gorica, 3razr., služba za učitelja ali za učiteljico.

2. Nova Štifta, 2 razr., služba za učitelja ali za učiteljico.

3. Luče, 2razr., služba za nadučitelja.

4. Solčava, 1 razr., služba za šolskega voditelja.

5. Šmartno ob Dreti, 3razr., služba za nadučitelja in 1 služba za učitelja ali za učiteljico (pripravno za učiteljsko dvojico).

Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo po predpisani službeni poti do dne

20. julija 1922

pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

Okrajni šolski svet Gornji grad,

dne 18. junija 1922.

Predsednik: Dr. Žužek, I. r.

Št. 352/III.

RAZPIS UČITELJSKIH SLUŽB V STALNO NAMEŠČENJE.

1. Sv. Andraž nad Polzelo, 2 razr., služba za učitelja in učiteljico.

2. Plešivec, I. razr., služba šolskega voditelja.

3. Šoštanj, 6 razr. s 4 v. služba za učitelja.

4. Zavodnje, I. razr., služba šolskega voditelja.

Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo po predpisani službeni poti do dne

28. julija 1922

pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

Okrajni šolski svet Šoštanj v Slovenjgradcu,

dne 18. 6. 1922.

Predsednik: Dr. Ipavic, I. r.